

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการศึกษา

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมและพลังงาน เป็นปัญหาที่สำคัญเรื่องหนึ่งของระดับชาติและระดับโลก ด้วยสาเหตุมาจากการหมดสิ้นของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มีการใช้พลังงานและบริโภคทรัพยากรธรรมชาติ จนเกินกว่าความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาและได้มีการส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวกันมากขึ้น ต่างต้องปลุกกระแสการประหยัดพลังงานและปลูกจิตสำนึกในเรื่องของสิ่งแวดล้อม มีการนำวิธีต่างๆ มาแก้ไขปัญห โดยเริ่มตั้งแต่มองการแก้ปัญหาจากตัวเอง จากสิ่งรอบๆ ตัว ซึ่งหากมองไปรอบๆ ตัวก็จะเห็นแต่อาคาร จึงเกิดแนวความคิดที่จะให้อาคารเป็นทางออกหนึ่งของการแก้ปัญหาพลังงานและสิ่งแวดล้อม เพราะอายุการใช้งานของอาคารหนึ่งๆ นานหลายสิบปี บางอาคารอาจมีอายุการใช้งานนานเป็นศตวรรษ ยิ่งอาคารที่มีขนาดสูงย่อมต้องมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานมากกว่าอาคารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานที่ใช้มากที่สุดคงหนีไม่พ้นพลังงานไฟฟ้า และหากมีการบริหารจัดการในเรื่องของพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมแล้ว ก็ย่อมมีผลกระทบกับผู้ใช้อาคาร ตลอดจนถึงชุมชน สังคม ประเทศ และกระทบต่อโลก เป็นลูกโซ่ตามกันมา แนวคิดในการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือใช้อาคารสูงตามแนวทางของ green building จึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ เพราะ green building เป็นการออกแบบอาคารและบริหารจัดการที่คำนึงถึงพลังงานและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เป็นการใช้พลังงานที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพยายามให้เกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงานและสิ่งแวดล้อม ในอาคารอยู่บ้างแล้ว แต่กฎหมายเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยไม่ค่อยมีมาตรการบังคับหรือมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนสำนึกถึงการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือใช้อาคารในลักษณะที่การประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากนัก ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเจ้าของอาคารหรือผู้ใช้อาคารจะได้รับประโยชน์อย่างไรจากการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือใช้อาคารประเภท green building

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารสูง
2. ศึกษาหลักการ แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาพลังงานและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของ green building
3. ศึกษากฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาพลังงานที่เกิดจากการใช้อาคาร และศึกษามาตรฐาน green building ของต่างประเทศ
4. ประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการในข้อ 1 ถึงข้อ 3 และเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงกฎหมายในการสนับสนุนให้มีการก่อสร้างอาคารสูงตามแนวทางของ green building

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาของการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารสูงจากสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
2. เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับการใช้อาคารสูงได้มีส่วนร่วมในการก่อสร้าง ปรับปรุง และใช้อาคารตามแนวทางของ green building
3. เพื่อเสนอมาตรการกำกับดูแลและส่งเสริมให้มีการก่อสร้าง ปรับปรุง และใช้อาคารสูงตามแนวทางของ green building เพื่อประหยัดพลังงานไฟฟ้า
4. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงานในอาคาร ได้รับทราบผลการศึกษา และสามารถนำไปกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมต่อไป

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร ตำรา บทความ และเว็บไซต์ต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่บัญญัติไว้เกี่ยวกับการใช้พลังงานในอาคารโดยเฉพาะอาคารสูง และมาตรฐานของ green building เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาว่าประเทศไทยควรมีแนวปฏิบัติอย่างไรในการสนับสนุนให้มีการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือใช้อาคารสูงตามแนวทางของอาคาร green building ให้มากขึ้น โดยคำนึงถึงปัจจัยและเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นหลักในการพิจารณา

1.5 สมมติฐานของการศึกษา

กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการก่อสร้างอาคารตามแนวทางของ green building แค่ไหนเพียงไร เพราะหากมีการก่อสร้างอาคารตามแนวทางของ green building ที่ได้มีการคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อมและพลังงานในอาคารและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนการคำนึงถึงสุขภาพและประสิทธิภาพของผู้ใช้อาคาร ตั้งแต่ในขั้นตอนก่อนการก่อสร้าง ระหว่างการก่อสร้าง ระหว่างการใช้งานอาคาร และระหว่างการทำลาย ปรับปรุง ดัดแปลงอาคาร ย่อมจะส่งผลให้เกิดการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า และมีประสิทธิภาพ

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ปัญหาพลังงานที่เกิดจากการใช้อาคารสูง
2. ทำให้ทราบถึงหลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาลงงานตามรูปแบบของ green building
3. ทำให้ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในอาคาร และมาตรฐานอาคารตามแนวทางของ green building ของประเทศไทยและต่างประเทศ
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางของมาตรการกำกับดูแลและมาตรการส่งเสริมที่น่าจะนำมาใช้ในประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาพลังงานไฟฟ้า
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน หรือใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม